

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/237/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813205841
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813205841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa R. W., U.. W.. so sídlom Q. X, O., IČO: XX XXX XXX proti odporcovi Y. X., nar. XX.X.XXXX, bytom O., V. XXX, o zaplatenie 121,- Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu o zaplatenie sumy 121,- Eur zmluvnej pokuty s 9,25% ročným úrokom z omeškania od 13.5.2011 do zaplatenia zamietá.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ pôvodne podaným návrhom sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 207,98 Eur s prísl. t. j. 9,25 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 13.5.2011 do zaplatenia, z titulu neuhradených faktúr za poskytovanie verejných elektronických telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a. s., za obdobie mesiacov od novembra 2010 do januára 2011 vrátane, ktorá suma pozostáva z neuhradených služieb v celkovej výške 86,98 Eur a nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 121,- Eur, ktorá suma predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu resp. telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou. Zároveň sa navrhovateľ domáhal náhrady trov konania t. j. zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 Eur.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/44/2013 zo dňa 27.3.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.5.2013 zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 86,98 Eur istiny s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 13.5.2011 do zaplatenia za poskytnuté verejné elektronické komunikačné služby, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, kým konanie o zaplatenie sumy 121,- Eur zmluvnej pokuty s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 13.5.2011 do zaplatenia, vylúčil na samostatné konanie, v ktorom konaní súd rozhodne aj o trovách tohto konania.

Predmetom tohto konania je preto vylúčená časť žaloby o zaplatenie sumy 121,- Eur s prísl., t. j. 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 13.5.2011 do zaplatenia t. j. zmluvnej pokuty z dôvodu, že odporca porušil svoje zmluvné povinnosti, neuhradil riadne a včas žalované faktúry.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Navrhovateľ uzavrel s odporcom Zmluvy o pripojení s Dodatkami k Zmluvám pod číslami U., U., ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM karty, ktoré umožnili odporcovi využívať telekomunikačné služby, poskytované navrhovateľom. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX. Odporca sa zaviazal riadne odoberať služby a platiť za ne riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou odporcu uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody v dôsledku nesplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom. Keďže si odporca nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných odporcovi vznikol navrhovateľovi nárok na vymáhanie zmluvnej pokuty od odporcu. Navrhovateľ vystavil odporcovi faktúru na uhradenie zmluvnej pokuty v celkovej sume 200,- Eur, pričom odporca nevykonal ani čiastočnú úhradu spornej faktúry. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa odporca dostal vo vzťahu k navrhovateľovi, v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich ustanovení Občianskeho zákonníka do omeškania a preto si navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov t. j. 9,25 % ročne.

Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie, keď navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní. Ako to vyplýva z jeho písomného podania, trval na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhol rozhodnúť v zmysle petitu, na základe pripojených dôkazných listín s tým, že si uplatnil len časť zmluvnej pokuty vo výške 121,- Eur, ktorá suma predstavuje výšku škody, ktorá podľa názoru navrhovateľovi preukázateľne vznikla, čo predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou, to znamená škoda navrhovateľa, ktorá vznikla tým, že odporca získal mobilný telefón za cenu zvýhodnenú oproti trhovej tak, že sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby, čo následne odporca porušil. Zároveň súhlasil s tým, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odporca sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast' neospravedlnil, preto súd konal s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 v jeho neprítomnosti, keď súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Z vyjadrenia odporcu na pojednávaní dňa 27.3.2013 (v pôvodnej veci) vyplýva, že s úhradou žalovanej sumy ohľadne neuhradených služieb súhlasil, čo do výšky 86,98 €, na základe čoho súd rozhodol rozsudkom pre uznanie a zaviazal odporcu zaplatením ním uznanej žalovanej sumy s tým, že časť žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 121,- Eur ponechal na zváženie súdu.

Súd vykonal dokazovanie dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - Zmluvami o pripojení, Dodatkami k zmluve, neuhradenými faktúrami, pokusom o pokonávku, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických telekomunikačných služieb, pripojeným spisom tunajšieho súdu 8 C 44/2013, ako aj celým obsahom spisu.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a opodstatnený, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty, a preto návrh v tejto časti zamietol a zároveň aj s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou a to s poukazom na ustanovenia §§ 544 ods. 1,2,3, 545a/, 53a/, 53 ods. 5/ a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ).

Podľa § 544 ods. 1/, 2/, 3/ OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania

nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejým a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zřejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by navrhovateľovi bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, má navrhovateľ nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporca spôsobil škodu ako to predpokladá ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporcu. Z vyššie uvedených dôvodov s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia, preto súd rozhodol tak, že žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ Občianskeho súdneho poriadku, keď súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania, pretože navrhovateľ mal v konaní úspech len čiastočný, t. j. v konaní sp. zn. 8 C 44/2013 a odporca si náhradu trov konania neuplatnil, súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3/ O. s. p.), uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2/ O. s. p. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody

odvolanie môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.